

ASHLAND		Sivu: 1 of 9
KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE		Muutettu viimeksi: 03.07.2009
		Päiväys: 12.03.2010
VALVOLINE® HD EXTENDED LIFE CONCENTRATE		Käyttöturvallisuustiedotteen numero: R0517059 Versio: 2.3

Maahantuoja: S&N Osakeyhtiö
Tulppatie 10-12, PL11, 00881 Helsinki
Puh: (09) 478600 / fax: (09) 7591648
Y-tunnus: 0196463-7 s-posti: snoy@snoy.fi
Hätänumero: Myrkytystietokeskus: 09-471 977

EY-asetuksen N:o 1907/2006 mukaan - MSDS_FI

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

Ashland Postilokero 8619 NL3009 AP, Rotterdam Alankomaat EUSMT@ashland.com	Hätänumero +1-800-ASHLAND (+1-800-274-5263/+1-606-329-5701) tai soita paikalliseen hätänumeroon (112) Tuotetiedot +31 10 497 5000 (Hollannissa) tai ota yhteyttä paikalliseen CSR-yhteyshenkilöön
--	--

Kauppanimi VALVOLINE® HD EXTENDED LIFE CONCENTRATE
Valmisteen tunnuskuodi VE56253
Tuotteen käytön kuvaus Jäähdytysneste ja jäätymisenestoaine.
Käyttötarkoituskoodit: TOL1: 453, TOL2: C , KT1: 29, KT2: 5

2. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Vaarallisten ominaisuuksien kuvaus	Haitallinen
---	-------------

Vaarat	Terveydelle haitallista nieltynä. Voi olla vaarallista sikiölle.
---------------	---

3. KOOSTUMUS JA/TAI TIEDOT AINEOSISTA

Aineosat	CAS-Nro.	EINECS-Nro.	Pitoisuus	Varoitusmerkki(merkit)	R-lausekkeet
1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli	107-21-1	203-473-3	>=80 - <90%	Xn	R22
Kalium 2- etyyliheksanoaatti	3164-85-0	221-625-7	>=10 - <15%	Xn Repr.Cat.3	R63
2,2'-Oksibisetanoli; Dietyleeniglykoli	111-46-6	203-872-2	>=2.5 - <5%	Xn	R22
natriumnitriitti	7632-00-0	231-555-9	>=0.1 - <0.5%	O T N	R 8 R25 R50

Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

Yleiset tiedot

Ottava yhteys lääkäriin. Näytettävä tätä käyttöturvallisuustiedotetta hoitavalle lääkärille.

ASHLAND		Sivu: 2 of 9
KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE		Muutettu viimeksi: 03.07.2009
		Päiväys: 12.03.2010
VALVOLINE® HD EXTENDED LIFE CONCENTRATE		Käyttöturvallisuustiedotteen numero: R0517059 Versio: 2.3

Silmät

Silmiä huuhdellaan vedellä vähintään 15 minuutin ajan. Otettava yhteyttä lääkäriin, mikäli esiintyy silmien ärsytystä tai ärsytys jatkuu. Poistettava piilolasit.

Iho

Riisu saastuneet vaatteet ja kengät välittömästi. Roiskeet huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä.

Nieleminen

Ei saa oksennuttaa ilman lääkärin suostumusta. Tajuttomalle henkilölle ei saa koskaan antaa mitään suun kautta. Yhteydenotto lääkäriin mikäli tarpeellista.

Hengitys

Siirrettävä raittiiseen ilmaan. Hakeuduttava lääkärin hoitoon huomattavan altistuksen jälkeen. Otettava yhteys lääkäriin mikäli oireet jatkuvat. Hengitysvaikeuksissa annettava happea.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

Sopivat sammutusaineet

ABC-jauhe, Vesisumu, hiilidioksidi (CO₂), jauhe

Sopimattomat sammutusaineet

ÄLÄ KÄYTÄ: halonit

Vaaralliset palamistuotteet

alkoholit, aldehydit, hiilidioksidi ja hiilimonoksidi, eetterit, myrkylliset huuрут, asetaldehydi, formaldehydi, Hiilivedyt, kaliumoksidi

Lämpöhajoaminen

tietoja ei ole käytettävissä

Suojautuminen tulipalossa

Sammutusvesien ei saa antaa päästä viemäreihin tai vesistöihin. Pidettävä astiat ja lähiympäristö viileänä vesisumulla. Estettävä sammutusvesien pääsy saastuttamaan pinta- tai pohjavesijärjestelmiä. Tulipalon jäännöksiin ja saastuneen sammutusveden jatkokäsittely on hoidettava paikallisten viranomaisten määräysten mukaan.

Henkilökohtaiset suojaimet

Tulipalossa käytettävä paineilmalaitetta. Käytettävä henkilökohtaista suojarustusta.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

Henkilökohtaiset suojatoimet

ASHLAND		Sivu: 3 of 9
KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE		Muutettu viimeksi: 03.07.2009
		Päiväys: 12.03.2010
VALVOLINE® HD EXTENDED LIFE CONCENTRATE		Käyttöturvallisuustiedotteen numero: R0517059 Versio: 2.3

Henkilöitä ei saa päästää leviämisalueelle ilmansuojavarusteita, ennen kuin puhdistus on suoritettu.

Ympäristöön kohdistuvien vahinkojen estäminen

Estä lisävuodot ja läikkeen, jos on turvallista tehdä niin.

Puhdistusohjeet

Kerätään talteen inerttiin huokoiseen aineeseen (esim. hiekka, silikageeli, happoositova aine, yleinen sideaine, sahanpuru). Suuret vuodot pitää koota mekaanisesti (poistaa pumppaamalla) hävittämistä varten. Säilytettävä sopivissa ja suljetuissa säiliöissä hävittämistä varten.

Muut tiedot

Noudata kaikkia asiaankuuluvia liittovaltion, osavaltion ja paikallisia säädöksiä.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

Käsittely

Ei saa hengittää höyryjä tai ruiskutussumua. Henkilökohtainen suojaus, katso kohta 8. Järjestettävä riittävä ilmanvaihto ja/tai imu työtiloihin. Vältettävä annettujen enimmäisyyspitoisuusrajojen ylittämistä (katso kohta 8). Tupakoinnin, syömisen ja juomisen tulee olla kiellettyä käyttöalueella. Normaali toimenpiteet tulipalon ehkäisemiseksi.

Varastointi

Säilytettävä alkuperäispakkauksessa. Säiliöt pidettävä tiiviisti suljettuina kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa. Stabiili suositeltavissa varasto-olosuhteissa.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖN SUOJAIMET

Altistuksen raja-arvot

1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli (CAS 107-21-1)			
ELV (FI)	haitalliseksi tunnettu pitoisuus	20 ppm	
ELV (FI)	haitalliseksi tunnettu pitoisuus	50 mg/m ³	
ELV (FI)	Lyhytaikainen altistuksen raja-arvo	40 ppm	
ELV (FI)	Lyhytaikainen altistuksen raja-arvo	100 mg/m ³	
EU ELV	haitalliseksi tunnettu pitoisuus	20 ppm	
EU ELV	haitalliseksi tunnettu pitoisuus	52 mg/m ³	
EU ELV	Lyhytaikainen altistuksen raja-arvo	40 ppm	
EU ELV	Lyhytaikainen altistuksen raja-arvo	104 mg/m ³	

ASHLAND		Sivu: 4 of 9
KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE		Muutettu viimeksi: 03.07.2009
		Päiväys: 12.03.2010
VALVOLINE® HD EXTENDED LIFE CONCENTRATE		Käyttöturvallisuustiedotteen numero: R0517059 Versio: 2.3

Yleiset ohjeet

Nämä suositukset tarjoavat yleisohjeet tämän tuotteen käsittelyä varten. Yksittäisiin käyttötarkoituksiin tulee valita henkilökohtaiset suojavälineet, ja lisäksi on huomioitava altistuspotentiaaliin vaikuttavat tekijät, kuten käsittelymenetelmät, kemialliset pitoisuudet ja tuuletus. Viime kädessä on työnantajan vastuulla noudattaa paikallisten viranomaisten määrittämiä säätelyohjeita. Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Varottava aineen joutumista iholle, silmiin ja vaatteisiin. Varmistettava, että silmähuuhteluasemat ja hätäsuihkut sijaitsevat työpisteen lähellä.

Altistumisen torjunta

Riittävän mekaanisen tuuletuksen (yleinen ja/taipaikallinen poisto) avulla altistus tulee ylläpitää (tunnetuille, epäillyille tai ilmeisille haittavaikutuksille) ylialtistumisen alapuolella.

Silmiensuojaus

sivusuojilla varustetut suojalasit

Ihonsuojaus

Käytettävä sopivaa:

turvakengät

Käytä suojaavia käsineitä, esim:

nitrilikumi

Hengityselinten suojaus

Liuottimien konsentraation ollessa kattoarvojen yläpuolella on käytettävä tähän tarkoitukseen hyväksyttyä hengityksensuojainta.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

Olomuoto	neste
Muoto	tietoja ei ole käytettävissä
Väri	punainen
Haju	mieto
Kiehumispiste/kiehumisalue	(>) 166.00 °C
Sulamispiste/sulamisalue	tietoja ei ole käytettävissä
pH	9.3
Leimahduspiste	(>) 120.00 °C
Höyrystymisnopeus	tietoja ei ole käytettävissä
Räjähdyksäraja, alempi/Räjähdyksäraja, ylempi	tietoja ei ole käytettävissä
Höyrinpaine	0.12 hPa @ 25 °C Laskettu höyrinpaine
Suhteellinen höyryntiheys	tietoja ei ole käytettävissä
Tiheys	1.12 g/cm ³ . @ 60.1 °F / 15.6 °C
Liukoisuus	vesi täysin liukeneva
Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/vesi	tietoja ei ole käytettävissä
log Pow	tietoja ei ole käytettävissä

ASHLAND		Sivu: 5 of 9
KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE		Muutettu viimeksi: 03.07.2009
		Päiväys: 12.03.2010
VALVOLINE® HD EXTENDED LIFE CONCENTRATE		Käyttöturvallisuustiedotteen numero: R0517059 Versio: 2.3

Itsesyttymislämpötila	tietoja ei ole käytettävissä
Viskositeetti, dynaaminen	tietoja ei ole käytettävissä
Viskositeetti, kinemaattinen	tietoja ei ole käytettävissä

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

Stabiilisuus

Ei erityisesti mainittavia vaaroja.

Vältettävät olosuhteet

liika kuumuus, Altistuminen kosteudelle

Yhteensopimattomat tuotteet

aldehydit, alumiini, maa-alkalimetallit, alkalimetallit, vahvat hapot, voimakkaat alkalit, voimakkaat happettimet, rikkiyhdisteet, vahvat emäkset, hapot, emäkset

Vaaralliset hajoamistuotteet

hiilidioksidi ja hiilimonoksidi, aldehydit, ketonit, orgaaniset hapot, Hiilivedyt, kaliumoksidi, alkoholit, eetterit

Vaaralliset reaktiot

Vaarallista polymeroitumista ei tapahdu.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Altistusreitit

Ihokosketus, Roiskeet silmiin, Nieleminen

Roiskeet silmiin

tietoja ei ole käytettävissä

Ihokosketus

Tuotetta ei pidetä ihoa ärsyttävänä EU:n luokituskriteerien mukaan.

Nieleminen

Terveydelle haitallista nieltynä.

Hengitys

Ei tiedetä olevan haitallista hengitettynä.

Vaikeutunut lääketieteellinen tila

Seuraavien elinten (tai elimistöjen) häiriöt voivat pahentua altistumisesta tälle materiaalille: Keuhkot, Maksa, Munuainen, Altistuminen tälle materiaalille voi pahentaa aikaisempia tiloja, jotka ovat

ASHLAND		Sivu: 6 of 9
KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE		Muutettu viimeksi: 03.07.2009
		Päiväys: 12.03.2010
VALVOLINE® HD EXTENDED LIFE CONCENTRATE		Käyttöturvallisuustiedotteen numero: R0517059 Versio: 2.3

herkkiä hapen vähentymiselle, kuten esimerkiksi krooninen keuhkovika, sepelvaltimosairaus tai anemiat.,
Keskushermosto

Oireet

Merkkejä ja oireita altistumisesta tälle materiaalille hengitettäessä, nieltäessä ja/tai materiaalin tunkeutuessa ihon lävitse voivat olla: Ruuansulatushäiriöitä, ärsytys (nenä, kurkku, hengitystiet), yskä, keskushermoston lamaantuminen, keskushermoston lamaantuminen, muita keskushermostovaikutuksia, vatsakipuja, selkäkipu, sinerrys, Keuhkoödeema, munuaisvika, maksavika, kouristukset, kooma

Kohde-elimet

Ylialtistumista tälle materiaalille (tai sen komponenteille) on ehdotettu syyksi seuraaviin vaikutuksiin ihmisissä: munuaisvika, maksavika

Komponenttitiedot

Akuutti myrkyllisyys suun kautta

1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli	LD50 rotta: 6,140 mg/kg LD50 hiiri: 14,600 mg/kg tietoja ei ole käytettävissä
Kalium 2-etyyliheksanoaatti	tietoja ei ole käytettävissä
2,2'-Oksibisetanoli; Dietyleeniglykoli	LD50 rotta: 12,565 mg/kg
natriumnitriitti	LD50 rotta: 180 mg/kg

Välitön myrkyllisyys hengitysteitse

1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli	tietoja ei ole käytettävissä
Kalium 2-etyyliheksanoaatti	tietoja ei ole käytettävissä
2,2'-Oksibisetanoli; Dietyleeniglykoli	LC Lo hiiri: 130 mg/m ³ , 2 h
natriumnitriitti	LC50 rotta: 5.5 mg/l , 4 h

Akuutti myrkyllisyys ihon kautta

1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli	LD50 kani: 10,611 mg/kg LD50 kani: 9,530 mg/kg
Kalium 2-etyyliheksanoaatti	tietoja ei ole käytettävissä
2,2'-Oksibisetanoli; Dietyleeniglykoli	LD50 kani: 11,890 mg/kg
natriumnitriitti	tietoja ei ole käytettävissä

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Kemikaalin tunnistustiedot

Myrkyllisyys vesieliölle

tietoja ei ole käytettävissä

ASHLAND		Sivu: 7 of 9
KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE		Muutettu viimeksi: 03.07.2009
		Päiväys: 12.03.2010
VALVOLINE® HD EXTENDED LIFE CONCENTRATE		Käyttöturvallisuustiedotteen numero: R0517059 Versio: 2.3

Kulkeutuminen ja kehitys ympäristössä

Biologinen hajoaminen

tietoja ei ole käytettävissä

Biokertyminen

Bioakkumulaatiopotentiaalia ei voi määrittää.

Komponenttiedot

1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli (CAS 107-21-1)

- 96 h LC50 Isoaurinkoahven (*Lepomis machrochirus*) staattinen testi: 27,540 mg/l
- 96 h LC50 Pimephales promelas (rasvapäämutu) : 8,050 mg/l
- 48 h LC50 Daphnia magna (vesikirppu) staattinen testi: > 10,000 mg/l

2,2'-Oksibisetanoli; Dietyleeniglykoli (CAS 111-46-6)

- 96 h LC50 Moskiittokala (*Gambusia affinis*) staattinen testi: > 32,000 mg/l
- 96 h LC50 Moskiittokala (*Gambusia affinis*) staattinen testi: > 32,000 mg/l
- 24 h LC50 Daphnia magna (vesikirppu) staattinen testi: > 10,000 mg/l
- 24 h LC50 Daphnia magna (vesikirppu) staattinen testi: > 10,000 mg/l

natriumnitriitti (CAS 7632-00-0)

- 96 h LC50 Brachydanio rerio (seeprakala) staattinen testi: 130 mg/l
- 96 h LC50 Brachydanio rerio (seeprakala) staattinen testi: 130 mg/l
- 96 h LC50 Pimephales promelas (rasvapäämutu) läpivirtaustesti: 2.35 - 3.81 mg/l
- 96 h LC50 Oncorhynchus mykiss (kirjolohi) läpivirtaustesti: 0.092 - 0.13 mg/l
- 96 h LC50 Oncorhynchus mykiss (kirjolohi) läpivirtaustesti: 0.15 - 0.2 mg/l
- 96 h LC50 Daphnia magna (vesikirppu) staattinen testi: 8.3 mg/l

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

Jätteidenkäsittelymenetelmät

Hävitetään jätteitä ja vaarallisia jätteitä koskevien eurodirektiivien mukaisesti. Ei saa liata lampia, vesistöjä tai ojaia kemikaalilla tai käytetyllä säiliöllä. Astia on tyhjänä vaarallinen. Hävitettäessä ainetta otetaan huomioon paikallisten viranomaisten määräykset.

Tyhjä pakkaus

Tyhjennettävä jäljellä oleva sisältö. Hävitettävä kuten käyttämätön tuote. Tyhjät säiliöt on toimitettava hyväksytyyn jätteenkäsittelylaitokseen kierrätystä tai hävittämistä varten. Tyhjiä säiliöitä ei saa käyttää uudelleen. Ei saa polttaa tyhjää astiaa, tai käyttää leikkuupoltinta.

Euroopan jäteluokituslista

Jätekoodi on määritettävä käyttäjän ja jätehuoltoyhtiön välisissä keskusteluissa.

14. KULJETUSTIEDOT

ASHLAND		Sivu: 8 of 9
KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE		Muutettu viimeksi: 03.07.2009
		Päiväys: 12.03.2010
VALVOLINE® HD EXTENDED LIFE CONCENTRATE		Käyttöturvallisuustiedotteen numero: R0517059 Versio: 2.3

ADR

Ei vaarallisia aineita

ADNR

Ei vaarallisia aineita

RID

Ei vaarallisia aineita

KANSAINVÄLINEN MERIKULJETUS – VAARALLISET TUOTTEET

Ei vaarallisia aineita

IATA – RAHTI

Ei vaarallisia aineita

IATA – MATKUSTAJA

Ei vaarallisia aineita

Vaarallisten tuotteiden kuvauksissa (jos osoitettu edellä) ei välttämättä kerrota pakkauskokoa, määrää, loppukäyttöä koskevia tai aluekohtaisia poikkeuksia, jotka saattavat olla käytössä. Tutustu kuljetusasiakirjoihin, joista ilmenevät kuljetuskohtaiset kuvaukset.

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

Tuotteen käytön kuvaus

yleinen käyttö, ammattikäyttö

Vaaramerkinnät

Haitallinen

R-lausekkeet

- R22 Terveydelle haitallista nieltynä.
R63 Voi olla vaarallista sikiölle.

S-lausekkeet

- S 2 Säilytettävä lasten ulottumattomissa.
S13 Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa.
S36/37 Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja suojakäsineitä.
S46 Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.
S51 Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

ASHLAND		Sivu: 9 of 9
KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE		Muutettu viimeksi: 03.07.2009
		Päiväys: 12.03.2010
VALVOLINE® HD EXTENDED LIFE CONCENTRATE		Käyttöturvallisuustiedotteen numero: R0517059 Versio: 2.3

Sisältää

1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli	CAS 107-21-1
Kalium 2-etyyliheksanoaatti	CAS 3164-85-0

16. MUUT TIEDOT

R-lausekkeiden koko teksti, joihin viitataan kohdissa 2 ja 3:

R22	Terveydelle haitallista nieltynä.
R63	Voi olla vaarallista sikiölle.
R 8	Aiheuttaa tulipalon vaaran palavien aineiden kanssa.
R25	Myrkyllistä nieltynä.
R50	Erittäin myrkyllistä vesieliöille.

Tähän kerättyjen tietojen uskotaan, mutta ei taata, olevan tarkkoja – riippumatta siitä, ovatko ne peräisin yritykseltä vai eivät. Vastaanottajia kehoitetaan vahvistamaan etukäteen, että tiedot ovat ajantasaisia, asiaankuuluvia ja olosuhteisiin sopivia. Ashlandin Ympäristö, terveys ja turvallisuus -yksikkö (Environmental Health and Safety Department) (+31 10 497 5000) on laatinut tämän tuoteturvallisuustiedotteen.